

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-12/60
URBROJ: 50301-05/14-21-8

Zagreb, 23. rujna 2021.

Primljeno:	24-09-2021		
Klasifikacijska oznaka:	950-01/21-01/01	Og. jed.	65
Uredbeni broj:	50-21-04	Prih.	Vrij.
		-	-

Hs**NP*950-01/21-01/01*50-21-04**Hs

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zaključka o obvezivanju Vlade Republike Hrvatske da zaduži Državni zavod za statistiku da kvartalno donese izračun minimalnih troškova života u Republici Hrvatskoj (predlagateljica: dr. sc. Katarina Peović, zastupnica u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Dopis Hrvatskoga sabora, KLASA: 950-01/21-01/01, URBROJ: 65-21-03, od 14. lipnja 2021.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zaključka o obvezivanju Vlade Republike Hrvatske da zaduži Državni zavod za statistiku da kvartalno donese izračun minimalnih troškova života u Republici Hrvatskoj (predlagateljica: dr. sc. Katarina Peović, zastupnica u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zaključka o obvezivanju Vlade Republike Hrvatske da zaduži Državni zavod za statistiku da kvartalno donese izračun minimalnih troškova života u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Prijedlog zaključka), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela dr. sc. Katarina Peović, zastupnica u Hrvatskome saboru, aktom od 11. lipnja 2021.

Državni zavod za statistiku provodi Anketu o dohotku stanovništva kojom se prikupljaju podaci o bruto i neto dohotku kućanstava i svih članova kućanstava, podaci o obrazovnom statusu osoba, statusu o aktivnosti i zaposlenosti, brizi o vlastitom zdravlju i najmlađim članovima kućanstava, podaci o financijskom i materijalnom statusu kućanstava te podaci o ostalim aspektima životnih uvjeta kućanstava. Istraživanje se provodi na uzorku slučajno izabranih privatnih kućanstava svake godine, a referentni period je prethodna godina. Anketa je usklađena s uredbama Europske unije i metodologijom Eurostata propisanim za istraživanja EU-SILC (*Statistics on Income and Living Conditions*). Istraživanje SILC, na razini Europske unije, obvezno je istraživanje i referentni izvor podataka kojim se osigurava praćenje i usporedivost statistike dohotka, siromaštva i socijalne uključenosti.

Osim toga, Državni zavod za statistiku provodi i Anketu o potrošnji kućanstava, kojom se prikupljaju podaci o izdacima za potrošnju kućanstava te podaci o društveno-ekonomskim i demografskim obilježjima kućanstava. Sukladno EU Uredbi 1700/2019 Anketa se provodi svake 2 do 3 godine za referentnu godinu na uzorku privatnih kućanstava. Svrha provođenja Ankete o potrošnji kućanstava je dati sliku o visini i strukturi izdataka za potrošnju kućanstava prema klasifikaciji osobne potrošnje prema namjeni te prema različitim društveno-ekonomskim obilježjima kućanstava. Osim o izdacima kućanstava, anketa daje i podatke o uvjetima stanovanja, opremljenosti trajnim dobrima i slično. Podaci Ankete koriste se za izračun pondera za praćenje indeksa potrošačkih cijena te za izračun finalne potrošnje kućanstava (u sklopu sustava nacionalnih računa).

Članak 3. Zakona o minimalnoj plaći („Narodne novine“, broj 118/18.) propisuje minimalnu plaću kao najniži mjesečni iznos bruto plaće koja se radniku isplaćuje za rad u punom radnom vremenu. Članak 6. Zakona propisuje visinu minimalne plaće koju za svaku kalendarsku godinu uredbom utvrđuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra nadležnog za rad i to u iznosu koji ne može biti manji od iznosa koji je bio utvrđen za prethodnu godinu, imajući u vidu povećanje udjela minimalne plaće u prosječnoj bruto plaći isplaćenoj u pravnim osobama od siječnja do srpnja tekuće godine, uzimajući u obzir inflaciju, kretanje plaća, kretanje nezaposlenosti i zaposlenosti, demografska kretanja te ukupno stanje gospodarstva, a posebnu pozornost posvećujući djelatnostima s niskim plaćama i ugroženim skupinama zaposlenih, nakon konzultacija sa socijalnim partnerima. Od 2016. godine minimalna plaća je s početnih 38 % udjela u prosječnoj bruto plaći dosegla preko 46 %. Dodatno, Republika Hrvatska je u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti postavila kao strateški cilj rast minimalne plaće na 50 % prosječne bruto plaće, odnosno 60 % medijalne plaće. Iako se na rast minimalne plaće gleda blagonaklono, valja istaknuti da njezin nerazmjerni rast može imati i negativne učinke, što su posebno istaknuli stručnjaci koji su članovi Stručnog povjerenstva za praćenje i analizu kretanja minimalne plaće. Rast minimalne plaće posredno utječe na kretanje svih plaća, a trošak povećanja cijene rada neminovno će se u određenom dijelu prebaciti na krajnje potrošače i cijene dobara i usluga. Dodatno, povećanje plaće u donjim razredima (minimalna plaća i plaće oko minimalne) koji ne prati dinamiku stvaranja produktivnijih radnih mjesta potencijalno otvara prostor za gubitak radnih mjesta i rast nezaposlenosti. Slijedom navedenog, održiv rast minimalne plaće mora biti rezultat sveukupnog stanja gospodarstva

Europske direktive koje se donose po svojoj pravnoj snazi su obvezujuće i sve države članice Europske unije dužne su ih prenijeti u nacionalno zakonodavstvo. Stajalište Republike Hrvatske vezano uz Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji izrađeno je uzimajući u obzir vrstu propisa koji se donosi. Kako bi se postigla svrha inicijative potrebno je imati jasne i precizne odredbe primjenjive u svim državama članicama pa su i primjedbe Republike Hrvatske išle isključivo u tom smjeru, uz snažnu podršku samoj inicijativi.

Vezano uz kvartalni izračun minimalnih troškova života, u okviru Europskog statističkog sustava, Eurostat ne propisuje metodologiju za izračun minimalnih troškova života, niti je Vladi Republike Hrvatske poznato da neki statistički ured izračunava navedene pokazatelje. Najčešće se izračuni takvih pokazatelja provode u okviru sindikalnog djelovanja. Zadnji izračun potrošačke košarice u Republici Hrvatskoj napravio je Nezavisni hrvatski sindikat u kolovozu 2011. kada je košarica iznosila 6.693 kune. Također valja istaknuti kako bi izrada metodologije i uspostavljanje procesa kvartalnog izračuna potrošačke košarice zahtijevala dodatna financijska sredstva i stručno osoblje, koji nisu predviđeni proračunom za 2021. godinu niti planom aktivnosti Državnog zavoda za statistiku. Dodatno, tijekom 2021.

godine Državni zavod za statistiku provodi popis stanovništva u Republici Hrvatskoj, a tijekom 2022. godine analizira prikupljene podatke, čime će njegovi kapaciteti za dodatne aktivnosti biti ograničeni, stoga nije u mogućnosti uspostaviti kvartalni izračun minimalnih troškova života.

Na kraju, vezano uz usporedno povezivanje i primjer rasta minimalne plaće u Rumunjskoj, valja istaknuti kako je minimalna plaća u Rumunjskoj niža od one u Republici Hrvatskoj. Također, prilikom praćenja kretanja minimalne plaće, osim njezine visine, vrlo važno je promatrati i broj primatelja. Naime, prema podacima Eurostata, minimalnu plaću u Rumunjskoj prima oko 13 % radnika, u Sloveniji preko 15 %, dok u Republici Hrvatskoj minimalnu plaću prima manje od 5 % radnika.

Slijedom navedenog, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati predmetni Prijedlog zaključka. No, prijedlog zastupnice će se uzeti u razmatranje prilikom izrade srednjoročnih strategija i plana rada Državnog zavoda za statistiku.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića, državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja te glavnu ravnateljicu Državnog zavoda za statistiku Lidiju Brković.

 PREDSTJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković